

Sergej Lukjanenko, Vladimir Vasiljev
DIENOS SARGYBA
Fantastinis romanas

SERGEJ LUKJANENKO

GERIAUSIAS 2003 METŲ EUROPOS
RAŠYTOJAS FANTASTAS

Naktiniai miesto gatvių medžiotojai.

Vilkolakiai ir vampyrai, raganos ir raganiai.

Tie, kurie gyvenimo pilnatvę jaučia tik
prieblandai užslinkus, tie, kurie suvokia, kad

Tamsa šiame pasaulyje lygiai taip pat
reikalinga, kaip ir Šviesa. Turbūt jau žinote

Nakties Sargybos istoriją? Tuomet dabar
išklausykite ir Dienos sargybinių.

Paklauskite, ir jums pasipasakos prakeiktieji

bei atstumtieji. Gal tada suprasite - ne
viskas taip vienareikšmiška amžinajame

Gėrio ir Blogio kare...

PRESTIŽINĖS FANTASTIKOS PREMIJOS:

ZVEZDNYJ MOST - 2000

ROSCON - 2001

Iš rusų kalbos vertė NIDA JAKUBAUSKAITĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"

293 tomas. Serija įkurta 1990 m.

Copyright © by Sergej Lukjanenko, V.Vasiljev,
ДНЕВНОЙ ДОЗОР, 1999

Cover art copyright © by Luis Royo, 1999

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2004

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2010

Pirmasis pasakojimas ***PAŠALINIAMS ĮEITI*** ***LEIDŽIAMA***

PROLOGAS

Laiptinė atrodo nekaip. Proletariška laiptinė. Kodinė spyna išlaužta ir neveikia, po kojomis - sutryptos pigių cigarečių nuorūkos. Liftas aprašinėtas kreivais grafiti - "Spartako" komandos emblemomis ir necenzūriniais keiksmiais, mygtukai pradeginti ir kažkieno vėl rūpestingai užklijuoti suakmenėjusia kramtomąja guma.

Buto durys ketvirtajame aukšte - kokių tik ir galima tikėtis tokioje laiptinėje: apmuštos kažkokia vargana, nutriušusia, dar nuo tarybinių laikų užsilikusia dirbtine oda; pigūs aliuminio skaičiai vos laikosi ant klebančių, kreivai įsuktų varžtų.

Kurį laiką Nataša stovėjo priešais duris nesiryždama paskambinti. Kvaila čia eiti, kvaila kažko tikėtis. Net jeigu jau sukvailiojai tiek, kad griebie-

si magijos, tai bent paskaitytum laikraščius, televizorių pasižiūrėtum, radijo pasiklausytum. Visko juk šiais laikais pilna - yra rimti salonai, patyrę ekstrasensai net užsienyje gavę diplomus ir laipsnius... Aišku, kad nesąmonė, akių dūmimas, bet nors aplinka malonesnė, ir žmonės kaip žmonės... ne šita nevykėlių landynė.

Bet mygtuką ji galų gale vis dėlto nuspaudė - pagailėjo kelionei sugaišto laiko.

Gal porą minučių atrodė, kad butas tuščias. Po to pasigirdo greiti žingsniai - kažkas tekinas skubėjo prie durų ir šlepsėjo smunkančiomis nunešiotomis šliurėmis. Pažiūrėjo pro "akutę" - pigus stikliukas trumpam aptemo - po to trakstelėjo rakinama spyna ir pagaliau atsidarė durys.

- Oi, Nataša? Užėik, užėik...

Ji niekad nemėgo žmonių, kurie nuo pirmos akimirkos pradeda "tujinti". Paprastumas jai, žinoma, patiko, bet reikia juk pasiklausti, gauti bent formalų žmogaus sutikimą?

O duris atidariusi moteris jau traukė ją vidun familiariai sugriebusi už rankos. Nebejaunas, ryš-

kiai pridažytas šeimininkės veidas švytėjo tokiu nuoširdžiu svetingumu, kad atsisakyti Natašai neužteko drąsos.

- Draugė man sakė, kad jūs... - pradėjo Nataša.

- Žinau, jau žinau, brangute, viską žinau, - mosikavo rankomis šeimininkė. - Oi, ką tu, nenusi- auk, aš grindis ruošiausi plauti... Oi, palauk, šliu- res duosiu.

Nataša apsidairė sunkiai slėpdama pasišlykštė- jimą.

Koridoriukas ne toks jau ir mažas, bet siaubin- gai suverstas ir purvinas. Palubėje lemputė - duok Dieve, jei nors kokių trisdešimties vatų, bet tokio skurdo ir jovalo net prieblandoje nepaslėp- si: ant kabyklos - kalnai drabužių, net nutrinti on- datrų kailiniai - kandžių perykla - čia pat. Neaiš- kios spalvos linoleumas atšokęs nuo grindų, ku- riais šeimininkė, matyt, vis ruošiasi plauti.

- O tu, vaikel, turbūt Nataša būsi? O aš Daša.

Daša už ją vyresnė gal kokiais dešimčia metų. Mažiausiai. Natašai į motinas ji tikrai tiktų, bet, kad į tokią motiną vien pasižiūrėjus tik pasikarti

ir... Stora, sutaršytas, seniai plautais plaukais; ryškus nagų lakas baigia nusilupti; nublukęs ir užskalbtas chalatas vos sujuostas; šliurės tuoj subyrės ant basų kojų. Kojų nagai, beje, irgi ryškiai nulakuoti ir lakas taip pat lupasi... Viešpatie, kaip vulgaru!

- Jūs - būrėja? - paklausė Nataša. Ir mintyse pati sau riktelėjo: "O aš višta!"

Daša greitai kelis kartus palinksėjo galva. Stebėdama pasilenkė prie suverstos visokiausių batų krūvos ir ištraukė gumines šliures. Pačias idiotiškiausias, kokios tik gali būti - guminių spyglių prismaigstytais padais. Jogo svajonė! Dalį tų smaigalių šliurės per savo netrumpą amžėlį jau spėjo išbarstyti, bet patogesnės nuo to nepasidare.

- Persiauk! - linksmai pasiūlė Daša.

Nataša persiavė lyg sapne ir mintimis atsisveikino su naujomis brangiomis pėdkelnėmis. Vargu ar užsienietiškas daikčiukas atlaikys šitą jogų apavo testą, nors reklama gyrė gaminio tvirtumą net alpdama iš susižavėjimo. Viskas šiame pasaulyje vien apgavystė ir akių dūmimas, kurį su-

galvoja visokie gudrūs idiotai. O protingi žmonės vis ima ir patiki.

- Tikrai būrėja, - patvirtino Daša budriai stebėdama, kaip Nataša aunasi. - Tai įgimtas dalykas. Ir aš paveldėjau iš mamos ir iš visos giminės - visos būrėjos buvo, visos žmonės padėdavo... Einam į virtuvę, o tai pas mane kambariuose netvarka...

Keikdama save ir savo kvailumą Nataša nusekė paskui šeimininkę. Virtuvė pateisino drąsiausius lūkesčius: kalnas neplautų indų, murzinas stalas, o ant jo - tarakonas, kuris joms įėjus tingiai nurėpliojo slėptis. Grindys net lipnios. Langai nevalyti nuo žiemos, lempos gaubtas nutupėtas musių.

- Sėskis, - Daša mikliai ištraukė iš po stalo taburetę ir įgrūdo ją tarp šaldytuvo ir stalo - čia, prie konvulsijų tampomo "Saratovo", matyt, buvo garbingiausia svečių vieta.

- Ačiū, aš pastovėsiu, - tvirtai apsisprendė Nataša. Taburetės ji prisibijojo net labiau nei grindų ir stalo. - Daša... Darja?

- Darja.

- Darja, aš, tiesą sakant, tik norėjau išsiaiškinti...

Moteris truktelėjo pečiais. Spragtelėjo mygtuku - įjungė elektrinį kavinuką - jis čia bene vienintelis atrodė ne kaip iš sąvartyno. Nužvelgė Natašą:

- Išsiaiškinti? O ką čia, brangute, aiškintis? Ir taip viskas aišku, kaip per išpažintį...

Akimirkai Natašą apėmė slogus, nemalonus jausmas - lyg virtuvėje trūktų šviesos. Akyse papilkėjo, pritilo konvulsiškas šaldytuvo urzgimas, nesigirdėjo prospekte užiančių mašinų. Kakta iš-rasojo ir Nataša nusibraukė šalto prakaito lašus. Tai vis nuo to karščio. Vasara, taip karšta, metro tvanku, troleibusas pergrūstas... Negi negalėjo pasigauti taksi? Kad vairuotoją su mašina išsiuntė namo, dar galima suprasti - gėda ir baisu, kad kaip nors nesuprastų, neatspėtų iš kokių nors užuominų, kur ir ko ji važiuoja... Bet taksi kodėl nesusistabdė?

- Vyras tave, mieloji, paliko, - meiliai pasakė Darja. - Prieš dvi savaites. Išėjo, kaip nukirto:

daiktus šiokius tokius susirinko ir išėjo. Pas jauną išėjo, pas juodbruvę... Bet, kad ir tu, vaikeli, ne sena.

Šį kartą Natašą net dėmesio į tą "vaikelį" neatkreipė. Karštligiškai rausėsi atmintyje - ką sakė draugei, o ko niekam nesakė. O apie "juodbruvę" jokios kalbos, regis, nebuvo. Nors ji tikrai tam-saus gymio ir juodaplaukė... Nataša vėl pajuto, kaip bunda aklas gyvuliškas įniršis.

- Ir kodėl išėjo, žinau, viską aš, vaikeli, žinau... Tu jau dovanok, kad vaikeliu tave vadinu, žinau, kad tu stipri moteris, pratusi savo galva gyventi, bet visos jūs man kaip dukros, kaip savi vaikai... Vaikų juk neturėjot, ar ne, Nataša?

- Neturėjom, - sumurmėjo Nataša.

- O tai kodėl taip? - būrėja priekaištingai palin-gavo galva. - Dukrytės jis juk norėjo, ar ne?

- Dukrytės...

- O tai kodėl nepagimdei, - vėl truktelėjo pečiais Darja. - Aš va penkis turiu. Du kariškiai, čia, kurie vyresni, dukra va ištekėjo, su vaikeliu sėdi, kita mokosi. Ir dar jauniausias... pabalda... - Ji tik ran-

ka mostelėjo. - O tu sėskis, prisėsk, ko stovi, kaip nesava?

Nataša nenoromis prisėdo ant taburetės krašto ir tvirtai sugniaužė rankinuką ant kelių. Dar kartą pabandė perimti pokalbio iniciatyvą:

- Gyvenimas taip susiklostė. Pagimdyčiau aš jam vaiką, o kas iš to? Karjerą reikėtų mesti...

- Irgi teisybė, - nesiginčijo būrėja. Persibraukė delnu veidą. - Tavo valia... Tai dabar susigrąžinti jį nori? O jis juk kodėl išėjo? Ta jo naujoji jau laukiasi... ir šiaip nemažai pasistengė. Irgi juk darbas: ir išklaudyti, ir pagailėti, ir lovoj ką nors tokio pavaizduoti... Gerą tu vyrą turėjai, tokio kiekviena norėtų. Nori, kad grįžtų? Vis tiek nori?

Nataša prikando lūpą.

- Noriu.

Būrėja atsiduso.

- Galima ir sugrąžinti... galima.

Jos balsas staiga pasikeitė, skambėjo sunkiai ir slogiai:

- Tik lengva nebus. Kad pareitų - lengva, kad pasiliktų - jau sunkiau!

- Vis tiek noriu.

- Mes, vaikeliai, visos - burtininkės, kiekviena savaip. - Darja persilenkė per stalą ir akimis įsisiurbė į Natašą: - Burtai paprasti, moteriški, prigimtiniai. Tu tik pamiršai per tas savo ambicijas, o be reikalo! Nieko. Padėsiu tau. Tik viską reikės trim etapais daryti.

Ji nesmarkiai stuktelėjo kumščiu į stalą.

- Pirmiausia. Duosiu tau *apžolinimo*. Čia beveik net ir ne nuodėmė. Mano *apžolinimas* privers sugrįžti į namus. Sugrąžinti sugrąžins, tik neišlaiskys.

Nataša silpnai linktelėjo. Burtų dalinimas į tuos "tris etapus" pasirodė jai kažkoks netaktiškas - ypač čia, tokioje aplinkoje, iš tokios moters lūpų...

- Antra... Tos kitos vaikas neturi gimti. Jeigu gimis, nieko nepadarysi - nesulaikysi savo vyro. Didelę reikės nuodėmę padaryti, nekaltą kūdikėlį žudyti...

- Ką jūs čia nusišnekat? - net pašoko Nataša. - Aš į kalėjimą nesiruošiu!

- Ne apie tikrą žmogžudystę aš tau kalbu, Nataša. Nei pjauti, nei smaugti tau nieko nereikės. Aš tik delnais pliaukštelėsiu, - būrėja tikrai išskėtė rankas, - ir viskas. Baigta. Ir baigtas reikalas, ir visa nuodėmė. Koks dar kalėjimas?

Nataša tylėjo.

- Tik sau aš tos nuodėmės neprisiimsiu. Nenuoriu. - plačiai persižegnojo Darja. - Padėt, jeigu nori, padėsiu, bet prieš Dievą tu atsakysi!

Nesulaukusi jokio atsakymo ji kabėjo toliau, tylėjimą, matyt, laikydama sutikimo ženklų:

- Trečia... Pati turėsi vaiką pagimdyti. Čia irgi aš padėsiu. Bus dukrytė. Graži bus, protinga, abu su vyru tik džiaugsitės. Tada ir pasibaigs visos bėdos.

- Jūs čia ką - rimtai? - tyliai paklausė Nataša. - Jūs tą viską...

- Aš tau taip pasakysiu. - Darja pasirėmė į stalą ir atsistojo. - Pasakysi man "taip", tai taip ir bus. Pareis rytoj tavo vyras, o poryt ta kita praras, ko prisilakstė. O aš ir pinigų iš tavęs neimsiu, kol pati lauktis nepradėsi. Bet paskiau paimsiu, ir

daug paimsiu, iš karto sakau. Kaip Dievą myliu!

Nataša kreivai nusišaipė:

- O jeigu apgausiu, neatnešiu pinigų? Darbas
juk bus padarytas...

Ir staiga užsikirto vidury sakinio. Būrėja žiūrėjo į
ją griežtai ir tylėdama. Netgi su šiočia tokia užuo-
jauta, kaip išmintinga motina į kvailutę dukterį:

- Neapgausi tu manęs, brangute, tikrai neap-
gausi. Pati pagalvok ir suprasi, kad neapsimoka.

Nataša nurijo gerklėje įstrigusį gumulą. Paban-
dė viską nuleisti juokais:

- Jokių išankstinių mokėjimų?

- *Bizniere* tu mano, *bizniere*, - ironiškai palinga-
vo Darja. - Koks gi vyras tave mylės, tokią pro-
tingą? Boba kvaila turi būti, kaip priklauso... *Pa-
gal faktą*... Pagal tris faktus.

- Kiek?

- Penki.

- "Penki" kas? - pradėjo Nataša ir vėl nurijo eili-
nį gumulą. - Maniau, kad tai mažiau kainuoja!....

Pastabos

- 1) Ukrainos Vidaus Reikalų Ministerijos Nikolajevo Gubernijos Valdybos Rajono Skyrius.
- 2) Nepriklausomi (ukr.).
- 3) Geseras kalba apie Maskvos Nakties Sargybos operaciją, kuri smulkiai aprašyta trečiojoje knygos "Nakties Sargyba" dalyje "Tik tarpusavy".
- 4) Maksimo istorija smulkiai aprašyta knygoje "Nakties Sargyba", antrojoje dalyje "Savas tarp savų".
- 5) Sutrumpinimas nuo rus. "SMERT ŠPIONAM" (Mirtis šnipams) - spec. padaliniai, kurie ėjo paskui frontą, šaudė visus atsilikusius, buvusius apsuptyje, už fonto linijos ir t.t.